

བོད་ཀྱི་གསེབ་འཛིན་པའི་གནད་དཔེ་ཕྱོགས་འཁྲིགས་དཔེ་ཚོགས།

ARURA

ཨ།ལས་ལྷ་ཚོགས་པའི་ཕྱགས་ བཅོས་བེད་བྱས།

གཏུ་ཚོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པ་ཚོགས།

090

མི་རིགས་དཔེ་སླན་ཁང་།

ཚུམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ། ཉ་མགྲིན་རྫོང་།
 责任编辑: 丹真多杰
 པར་ཁྱེད་འགན་འཁུར་པ། ལྷ་མོ་ཚེ་རིང་།
 责任校对: 李毛才让

༩༩ | ལས་ལྷན་ཚོགས་པའི་རྒྱགས་པཅོས་ཤེས་བྱུང་མ།

ཚུམ་པ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	གཡུ་ཚོགས་གསར་མ་ཡོན་ཉ་མགྲིན་པོ་སོགས།
འབྲེལ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	མཚོ་མུན་ཞིང་ཆེན་པོ་དེ་གྱི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་།
དཔེ་སྐྱུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་སྐྱུགས་པ་སྒྲིག་པ་དཔེ་ཚོགས་ཚུམ་སྒྲིག་ཚོགས་པ།
འབྲེལ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ་ཁང་།
གནས་ཁུལ།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ་ཁང་གི་བོད་ཡིག་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་།
ལྷན་སྐྱོད་ཡོང་གྲངས།	པེ་ཅིན་རྫོང་མིང་ཡི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ།
ཁ་བཤེད་ཡོང་གྲངས།	100013
པར་འདེབས་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	010 - 64275311
འབྲེལ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	པེ་ཅིན་དབྱི་རྒྱའི་པར་འདེབས་ཆེད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་
དཔེ་སྐྱུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	ལྷན་པོ་ལས་སྤྱོད་པ་སོ་སོའི་ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཚོང་ཁང་།
དཔེ་སྐྱུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	850mm×1168mm 1/32
པར་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	13.75
པར་གཞིའི་སྒྲིག་པ།	2008ལོའི་ཟླ་11པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	2008ལོའི་ཟླ་11པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐིངས་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	0001 - 2000
པར་ཕྱོགས་སྒྲིག་པ།	སྤྱི་རྒྱུ་22.00

图书在版编目(CIP)数据

藏医疗病仪轨:藏文/《藏医药经典文献集成》编委会.青海省藏医药研究所编, - 北京:民族出版社,2008.11
(藏医药经典文献集成)

ISBN 978 - 7 - 105 - 09725 - 8

I . 藏… II . ①藏… ②青… III . 藏医 - 藏语 IV . R291.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 175855 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北 14 号 邮编 100013)

<http://www.mzcbs.com>

北京艺辉印刷有限公司

各地新华书店经销

2008 年 11 月第 1 版 2008 年 11 月北京第 1 次印刷

开本:850mm × 1168mm 1/32 印张:13.75

印数:0001 - 2000 册 定价:22.00 元

ISBN 978 - 7 - 105 - 09725 - 8/R·294(藏 158)

(藏编室电话:64275311 藏文发行科电话:64227665)

ཚུམ་པ་པོ་རྒྱུད་མདོར་བཟུས།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་དབང་པོ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱུད་གསར་
 མཁྱེན་བཅེ་འམ་དེལ་མགོ་མཁྱེན་བཅེ་དང་། བརྒྱ་གསལ་མདོ་ཐུགས་སྒྲིང་པ་
 ཞེས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་མཆིས། དམ་པ་ཁོང་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་
 ལུགས་འབྲུག་ཉེ་ཆུ་ལོ་༡༥༩༠ལོའི་པོད་ཆེན་ཏུག་པའི་ཆོས་ཏུག་ལ་མདོ་ཁམས་ཤེ་
 དགེ་གཉིར་ཁྱུང་དེལ་མགོའི་གྲོང་གི་དབྱར་རྒྱུང་ཆེན་བྲག་ཉེ་འདབས་སུ་ཡབ་
 རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས།
 དགྲའ་ལོ་བཞི་ལྔ་ཙམ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲིག་ལ་སྦྱངས་པས་ཆོགས་མེད་དུ་མཁྱེན།
 དགྲའ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐོག་ཡི་གེ་ཐར་པ་ཆེའི་མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་
 འཆི་མེད་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་རོས་བཟུང་། མཚན་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེའི་
 དབང་པོ་ཀྱན་དགའ་བཟུན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།
 དགྲའ་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་སློན་སྒྲིང་མཁན་ཆེན་རིག་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་
 བཞེན་པར་རྒྱོགས། སློན་སྒྲིང་གི་ཆེན་འཇུག་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དགའ་དང་།
 ཞེ་ཆེན་མདུ་པ་ཆེ་ཉ་མཐུ་སྒྲོབས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། འཆོ་བྱེད་ཆེ་དབང་། ཤེ་
 དགའི་ཁྱ་སྒྲན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་སྒྲིག་ལས་བྱུང་མོང་དང་བྱུན་མིག་གྱི་རིག་
 པའི་གནས་མཆོག་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུངས་སུ་གྲགས་ཆེ་བའི་སློན་
 གཞུང་པལ་ཆེར་བའི་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་མན་ངག་རིགས་རྣམས་ཞིབ་བྲིད་
 གོ་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དུལ་ཚུ་བཙོ་བཟུའི་རྒྱུར་བསོགས་
 རྒྱུར་བ་བཟབ་ཁྱད་ཅན་མང་པོ་ཁྱབ་སྤེལ་གནང་སྟེ་སྟེ་འགོ་ཀྱན་ལ་མན་པ་དང་

ཕུ་ལོང་གཡོ་ཞིང་གཞན་ལ་ངོ་མ་ན་ལ་རྒྱུ་ལྟོ་བས་པ་རྒྱས་པ་འདིས་ཐོད་ཀྱི་གས་
བ་རིག་པ་ལི་ལོ་རྒྱས་རིང་ལ་གཞུང་མན་ངག་གི་ནང་དོན་ལུན་ལུས་ཆོགས་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་རྒྱུད་གསལ་ལོ་བུས་འདུག

འོན་ཀྱང་མིག་སྒར་སྤེན་གྱི་རྒྱ་ཆེན་དུ་མའི་དབང་གིས་རང་རེའི་གས་
རིག་ཐད་ཀྱི་གཞུང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཉམས་ཉེས་སྤྱུར་དང་
འཕྱར་ལུས་ཡིན་པ་འང་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་ལགས་པས། ད་ལྟའི་དུས་
འདིར་བདག་ཅག་ཆོ་རིག་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཆོང་ཚོང་ཁོ་ན་དང་ཡུལ་ལྱང་གྱེ་
བག་པ་ལི་ཁེ་ལན་ནམ་སྤྱོདས་རིས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་སོགས་རིང་དུ་དོར་ནས་མི་
རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཡིད་བཞིན་དོར་བུ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་སྤྱིང་ཁོང་ནས་གཅ་དང་
གཅེས་སྤྱོད། དེ་བཞིན་རིས་སུ་མེད་པའི་འཛམ་གླིང་གི་མིའི་རིགས་ཡོངས་ལ་
ཕན་དུ་རེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ནམ་དག་གི་སྒོ་ནས། རི་རྒྱལ་རྒྱུན་པའི་གཏོས་དང་
མཉམ་པའི་ཐོད་ལུགས་གསོ་རིག་གི་གཞུང་མན་ངག་ནམས་ལ་འོ་ལ་ཆོད་དང་
རང་བཟོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྒར་ལས་རྟག་པའི་རང་སྤྱོད་འདོན་སྤྱོད་དང་
འཆོལ་སྤྱད་ལེགས་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་བཅས་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་བགྱི་བ་ཞིག་
རེད།

དེའི་ཕྱིར་མཆོ་སྤྱོད་ཞིང་ཆེན་ཐོད་ཀྱི་གས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་མིང་
དོན་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་རིག་པ་རྒྱུད་འཛིན་ཡག་པོ་ཞིག་དང་
གསར་བཏོད་གོང་སྤེལ་གྱི་མང་གཞི་བཟན་པོ་ཞིག་འཇུགས་སྤྱབ་པའི་ཆེད་དུ།
ད་ལྟའི་དུས་རབས་དང་སྤྱིད་རྒྱས་བཟང་པོའི་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་རང་མི་
དངོས་དོར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལེགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཞིང་མིག་རྒྱུད་རིང་བའི་
རྒྱས་གཞི་དང་བཅས་ཉེ་རང་རེའི་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དཔེ་
དང་བསྟན་བཅོས་ལག་ཏུ་ཟིན་ཏེ་ཅོག་སྤྱོདས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཉེ་པར་དུ་
བསྐྱོན་པའི་དགེ་བ་འདིས། ད་ལྟ་ཅམ་མ་བཟང་འཕྱང་འཕྱར་ཐོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་
བསྟན་པ་ཉིད་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བར་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་

ནུས་པ་ཐོན་ཐུབ་ཅིང་ལྷན་ཅན་ཀྱི་སྒྲིག་འཛའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་གདོན་
མི་བཟ་བས་ན། འོ་སྒྲིལ་ཐུན་མོང་གིས་རྗེས་སྤྱི་རང་ཁྱེད་ལོ་ལྟ་འོས་པའི་ལས་དོན་གལ་
ཆེན་ཞིག་རེད་ཅེས་ཏེ་ཅང་དགའ་ཚོར་དང་བཅས་མཆམས་སྦྱོར་བའི་ཆོག་ཏུ།

ཁྱོད་ཀྱི་ཆེ་ནམ་གྱིས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ཟླ་༡༡ཆེས་༡༩ཉིན་ལ།

དག་ཚིག་པའི་གསལ་བཤད།

པོད་ཟལ་མོ་སྐར་པ་ཞེས་སུ་གསལ་པ་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ལྷེང་ཏུ་གནས་
པའི་མི་རིགས་ཉིད་ལ་གནས་གྱིས་ས་བཀའ་པ་རྩ་བུའི་སྒོན་ཕྱོན་དྲན་དབང་དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་ལས། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བཅུ་ལྔ་ག་རིག་
པའི་གནས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུག་པའི་ཤེས་རིག་བང་མཛོད་ནི་སྤྱིད་པའི་མཐར་
ཡང་རྒྱལ་པ་མེད་པ་ཞེས་མཆིས་པ་ལ་སུས་ཀྱང་བཞུགས་ཏུ་མེད་དོ། དེ་ལས་
གནས་བཅུའི་ཡ་གྲུལ་གཞན་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཐབས་མཆོག་དམ་པར་རྒྱར་པའི་
པོད་ཀྱི་གསེབ་པ་རིག་པ་ནི། རྗེ་གཤུ་ཐོག་ཆེན་པོས། མི་ན་བར་གནས་པར་
འདོད་པ་དང་ན་བ་གསེབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསེབ་པ་རིག་པའི་མན་
རག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞེན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་
རིགས་ལ་ཕན་པ་འབབ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་ལྟེ། དེར་མོ་རྒྱས་ཀྱི་ཏུས་
ཡུན་ཏུ་ཅང་རིང་ཞིང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་ཆ་ཆོང་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྤྲན་
དབྱེད་ཀྱི་རིགས་ལས་ཁྱད་ཏུ་འཕགས་ཤིང་མན་རག་ཉམས་སྤྱོད་སྒྲུབ་སུམ་
ཆོགས་ཤིང་གྲུ་ལོ་པ་ཞེས་མཆིས་སྟབས། དེར་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ནང་ཀྱན་ཏུ་
ཆོན་རིག་པ་མཁས་ཅན་དག་གིས་སྤྱོད་ཡོངས་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ཞིབ་འཇུག་
གི་གོ་མ་སྟབས་མཚུགས་ལེན་བྱེད་བཞེན་པ་དང་། རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་
ཉང་གི་མི་རིགས་སྤྱིད་རྒྱས་དོན་འཁྱོལ་དང་རྒྱལ་རྒྱུད་གསར་སྤེལ་བྱེད་པའི་
འགྲོས་དང་བཅུན་ནས་པོད་ཀྱི་གསེབ་པ་རིག་པའི་ལས་དོན་ཉིད་སྤྱོད་ཀྱན་ནས་
ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་མ་ཉམས་གོང་སྤེལ་གནང་ཞེ་ཉམས་དགའི་ཡུལ་ཁམས་

སྒྲིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད། འོན་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་ཕྱེན་དུ་མའི་དབང་གིས་རང་
 རེའི་གསོ་རིག་ཐད་ཀྱི་གཞུང་མན་རག་གི་གདམས་པ་གང་མང་ཉམས་ཉེས་སུ་
 ཟུར་དང་འཁྱུར་སྤྱོད་ཡོན་པ་འང་རྩོམ་མིག་མཐོང་ལག་བྱིན་དུ་འབྱུངས་ཤིང་།
 བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་འདི་ཉིད་གནའ་བོའི་རིག་གནས་སྤྱི་ལོ་པའི་ངོས་ནས་བྱ་ན།
 རི་རྒྱལ་ལྷན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་གཞུང་མན་རག་གི་གསུང་རབ་དེ་
 རྣམས་ཐུར་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲིག་པ་ཐོག་འདོན་ཟུར་སྦྱོབ་དང་འཛོལ་སྤྱད་ལེགས་
 གྲིག་བཅས་ཕྱེད་རྒྱ་ནི་ཐོག་མར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྐར་གཞིའི་ལས་ཀ་གལ་ཆེན་
 ཞིག་ལྟེ་འོ་སྒྲིག་ཆེ་རིག་འདོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བབས་པའི་
 དུས་རབས་ཀྱི་འགན་འཁུན་ཞིག་ལགས། དེའི་ཕྱིར་རྩོམ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལས་འགན་
 དང་དུས་རབས་ཀྱི་སྐར་བྱ་ལྟར་མདོ་དབྱས་མཐོ་སྐར་ཞེས་པའི་བྱ་ན་མིན་ཁོར་
 ཡོག་ཁོད་དུ་འཕེལ་རྒྱས་ཟུར་བའི་གནའ་བོའི་གསོ་དཔྱད་རིག་པ་འདིའི་སྒྲིག་
 དབྱུགས་རྒྱ་ན་བཞི་རུ་ཕྱེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་གསོ་དཔྱད་རིག་པར་སྐྱབ་བཙོན་
 དང་ཞིབ་འཇུག་ཕྱེད་པར་སྦྱོབ་བཟུངས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་མང་པོར་རྒྱ་ཆ་མཐོ་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིག་འཕར་ཡངས་པོར་སྤྱོད་པ། རང་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱུ་འདོན་པ་ལ་
 ཐུར་བས་སྒྲན་ཐོགས་བྱུང་པ། ཉམ་ཐག་ནད་པའི་ལུས་སྒྲིག་ལ་གཟིར་བའི་ནད་
 རིགས་ཙམ་མེད་དུ་འཛོམས་པར་བྱས་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་དང་མན་
 རག་ཟབ་མའི་གདམས་པ་ཆེག་བྱུང་ཀྱི་སྒྲིག་མང་དུ་བཅའ་ནས་ནད་ཀྱི་ལྷག་
 བཅུ་ལ་ལས་སྦྱོབ་པར་རྩོམ་ཐོགས་པ་བཅས་མདོར་ན་གངས་ཅན་གསོ་བ་རིག་པ་
 འདི་ཉིད་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་སྒྲིག་པ་རྒྱུད་འདོན་ལེགས་པོ་ཞིག་ཕྱེད་པའི་
 ཆེད་དུ། དེད་ཅག་མཆོ་སྒྲན་ཞིང་ཆེན་པོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་
 འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་མཁས་མི་ལྷན་ཅི་འཇུགས་དང་གསོ་བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་དག་
 གྲིག་གི་མི་སྒྲིག་ཆེད་བསྐྱོར་བྱས་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་། གཞུང་ལྷགས་བཞུན་
 བཙོན། མན་རག་ལག་ལེན། སྒྲན་སྦྱོར་སྦྱོང་བྱང་། སྒྲན་འབྲུངས་དཔེ།
 གནམ་རིག་སྐར་ཆེས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱན་དགོན་པའི་རིགས་གཙུག་པོར་བསྐྱབ་

ཐོག་《བོད་ཀྱི་གསེབ་པ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཚུགས་བསྡེགས་དཔེ་ཚོགས་》ཞེས་པ་
 འདི་ཚོ་མ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་རྒྱུན་ཐད་དཔེ་དེབ་རེ་རེ་བཞིན་མཛད་
 པའི་སྐྱུ་ཀྱི་ཐུ་སྤྱོད་ནང་ནང་དོན་ལ་མ་བཟོས་པར་ལག་ལེན་དུ་འབྱོལ་གང་
 ཐུབ་བྱས་ཏེ་དཔེ་རྒྱུ་ལག་དུ་སོན་མོ་ཅན་དག་ཞིག་དང་དཔེ་རྒྱུ་འབྲེལ་ས་སྤེལ་
 བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ལ་མཚོ་རྒྱན་རེབ་གོང་སོགས་ནས་ལག་དུ་སོན་པའི་མ་ཡིག་འགའ་
 གཞིར་བྱས་ནས་བསྡེགས་པའི་《ལས་ལྷ་ཚོགས་པའི་སྐགས་བཙས་ཤེའུ་བྱམ་》
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་《བོད་ཀྱི་གསེབ་པ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཚུགས་བསྡེགས་དཔེ་
 ཚོགས་》ནང་གསེས་ཀྱི་དེབ་དབྱ་བཅུ་པ་ཡིན་ལ། དེབ་འདིའི་ནང་འབྲམ་པ་
 དང་གཟའ་ནད་རིགས་ལ་སྐགས་དང་། རས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཙས་ཐབས་དང་སྤྱང་
 ཐབས། དེ་མེན་སོག་ཆགས་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་གནོད་པ་སྤྱང་ཐབས་དང་། དབྱ་
 རག་ཚོམ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་སྤྱང་ཐབས། མཚོན་ཆའི་རིགས་ཀྱི་གནོད་
 པ་སྤྱང་ཐབས། གདོན་དང་གཟའ་གྱིབ་ཀྱི་རིགས་སྤྱང་ཐབས། ནད་གདོན་
 སོགས་ཞིབ་པའི་བཤེས་གཞི་སྒྲོ་། མངོན་ཤེས་དང་། མིག་མཚོང་། ཤེས་རབ་
 སོགས་འཕེལ་ཐབས་བཀོད་ཡོད་ལ། ལྷན་པར་དུ་འབྲེལ་བྱས་ཀྱི་སྤྱང་འཁོར་ལྷ་
 ཚོགས་དང་། འབྱུང་ལྷའི་གནོད་པ་རི་ལྟར་སྤྱང་ཐབས། མངལ་གནས་ཀྱི་ལྷེ་
 བ་བརྒྱར་ཐབས། ཆོ་རིང་བར་བྱ་ཐབས། ལུས་སྟོབས་རྒྱས་ཐབས་སོགས་
 མདོར་ན་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་དགོས་འདོད་ཀྱི་ནད་འབྱུང་གི་རྩལ་
 དུ་ཅི་བསམ་དབྱག་ཅིང་དབང་དུ་སྤྱད་ཐུབ་པའི་སྐགས་རས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལྷན་
 འཕགས་ཅན་མང་པོ་བཞུན་ཡོད།

དེ་ཡང་དཔེ་ཚོགས་འདི་ཉིད་དག་ཞིག་དང་ཚོམ་སྡེག་བྱེད་པའི་ཙ་འཛིན་
 འདི་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ༡. ཡིག་ལོ་རྒྱུ་བ་དང་དོགས་གཞི་ཅན་རྣམས་ལ་མིང་ཆོག་གང་
 དེའི་རྗེས་སྤྱ་རྒྱས་[]འདིའི་ནང་དག་བཙས་བྱས་ཡོད། ༢. གཞུང་ཆོག་ཆད་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་རྒྱས་()འདིའི་ནང་དུ་ཁ་སྐོང་བྱས་ཡོད། ༣. ཚོམ་པ་

པོ་འཆམ་ནམས་གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་ལས་རྒྱུ་ཅམ་བྱས་ནས་
 བཞེད་ཡོད། ༡. མ་ཡིག་མི་གསལ་བའམ་གཞུང་ཆོག་ཆད་པ་ནམས་ལ་ཁ་སྐོང་
 བྱེད་མ་རྒྱས་པ་ཉགས་.....འདིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད་ལ་གྲག་ཉགས་(>
 འདིའི་ནང་དུ་མ་ཡིག་གི་ཤོག་གྲངས་སམ་ཐིག་ཕྱེད་ཅི་ཅམ་ཞིག་ཆད་ཡོད་པ་
 གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ༥. རྒྱ་ཆ་དང་རྒྱམ་ཆ་སོགས་ལྟ་ལྟོ་རིགས་ནམས་
 དག་ཡིག་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལྟར་ཉ། སོག་ཆ་དང་རྒྱ་ཆ་ཞེས་ཆོག་ཤོགས་དང་
 བཞེབ་ན་མ་བཏགས་མི་འདོགས་ཤིང་། སོག་པོའི་ལྟ་དང་རྒྱ་མཆོའི་ལྟ་ཞེས་
 པའམ་ལྟ་མིང་རྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་མ་བཏགས་འདོགས་ཞེས་པ་ལྟར་སྒྱུར་ཡོད།
 ལན་ལྟ་ཞེས་པ་ནི་ཐོད་ཀྱི་གས་བ་རིག་པའི་དཔེ་གཞུང་མང་ཆེ་བར་བརྟན་ནས་
 དམིགས་བསལ་དུ་མ་རྒྱུར་སྒྱུར་ནས་བཞེད་ཡོད།

འདིར་ང་ཆོད་ག་སྒྲིག་མི་ལྟོ་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་ཆ་དང་དམན་ཞིང་དཔེ་རྟོང་དག་
 སྒྲིག་གི་ཉམས་ཚུང་ཞན་པའི་དབང་གིས་མ་ཉོགས་འགལ་འབྲལ་གྱི་ཆ་གང་མང་
 ཡོད་སྲིད་པ་ལ་རྒྱ་ཆེ་སྒྲིག་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་ལྷགས་པར་གནང་
 བར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྟོ།

མཆོ་སྒྲན་ཞིང་ཆེན་པོད་ཀྱི་གས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས།
 《ཐོད་ཀྱི་གས་བ་རིག་བའི་གནའ་དཔེ་རྒྱགས་བསྒྲིགས་དཔེ་ཆོགས་》ལྟོ་སྒྲིག་ཆོགས་པ་
 ཟུ་ལྟ་2007ལོའི་ཟླ5པའི་ཆོས་15ཉིན།

ཚུམ་པ་པོ་རྩོད་མདོར་བཟུམ།

འཇམ་དབྱངས་མཆིན་བཅེ་དབང་པོ་ལ་ཡོངས་གཤམ་ཕྱ་རྒྱུ་གསར་
 མཆིན་བཅེ་འམ་དེལ་མགོ་མཆིན་བཅེ་དང་། བསྐྱ་གསལ་མདོ་ཐགས་སྒྲིང་པ་
 ཞེས་མཆན་གྱི་ནམ་གངས་འགའ་མཆིས། དམ་པ་ཁོང་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་
 ལྷགས་འབྲུག་ཉེ་ཆུ་ལོ་ ༡༤༡༠ ལོའི་པོ་ད་ཟླ་བྱུག་པའི་ཆོས་བྱུག་ལ་མདོ་ཁམས་ལྡེ་
 དགེ་གཉེར་ཁྲུང་དེལ་མགོའི་སྒོང་གི་དབྱར་དུ་ཁྲུང་ཆེན་བྲག་ཉེ་འདབས་ཕྱ་ཡལ་
 རིན་ཆེན་ནམ་རྒལ་དང་ཡུམ་བཙེད་ནམས་མཆོ་གཉིས་གྱི་སྐུ་ལ་ཕྱུངས།
 དགྲུང་ལོ་བཞི་ལྔ་ཙམ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲིག་ལ་སྦྱངས་པས་ཆོགས་མེད་དུ་མཆིན།
 དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐོག་ཞེ་སྤེ་བར་པ་ཅེའི་མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་
 འཆི་མེད་གྱི་ཡང་སྤྱིད་དུ་ངོས་བཟུང་། མཆན་འཇམ་དབྱངས་མཆིན་བཅེའི་
 དབང་པོ་ཀྱན་དགའ་བཞུན་པའི་རྒལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསེལ།
 དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་སྒྲིན་སྒྲིང་མཁན་ཆེན་རིག་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་
 བཞེན་པར་རྒྱུགས། སྒྲིན་སྒྲིང་བྲི་ཆེན་འབྱུང་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དགའ་དང་།
 ཞེ་ཆེན་མདུ་པ་རྩེ་ཏ་མཐུ་སྟོབས་ནམ་རྒལ་དང་། འཆོ་བྱེད་ཆེ་དབང་། ལྡེ་
 དགེའི་སྒྲ་སྒྲན་པ་ཆོས་གཤམ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ལས་སྤུན་མོང་དང་སྤུན་མིན་གྱི་རིག་
 པའི་གནས་མཆོག་ནམས་དང་། ཁྲུང་པར་དུ་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་དང་
 བཅས་པ་ནམས་ཀྱིས་གཙོས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུངས་ཕྱ་གསལ་ཆེ་བའི་སྒྲན་
 གཞུང་པལ་ཆེར་བའི་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་མན་ངག་རིགས་ནམས་ཞིབ་བྲིད་
 ཐོབ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དུལ་ཁུ་བཙོ་བཟུའི་སྒྲིང་བསོགས་
 རྒྱུང་བ་བཟང་ཁྲུང་ཅན་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་ལག་ནང་ཉེ་ཆུ་ལོ་པོ་ལ་པན་པ་དང་།

བདེ་བའི་དཔལ་ཡོན་འཛད་མེད་ཏུ་བསྐྱལ་བས་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅའི་
དབང་པོ་ཞེས་སྟེན་ཐུགས་ཚུགས་ཀྱི་བུ་མོའི་ན་ལུང་ཏུ་མཛེས་པ་འདི་བྱུང་།

དམ་པ་འདིའི་གསུང་གི་མཛད་པའི་སྐྱར་ནི། སྤང་དང་། སྟན་རག་གས་
རིག་སྐྱར་སྟགས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་པར་ཏུ་འཁོད་པ་སྟེན་པ་བཅུ་གསུམ་
བཞུགས་ཤིང་། བྱང་སྐོས་གསེར་རིག་གི་ཚུགས་ནས་གསེར་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་བསྐྱེད་
དོན་སྟོང་པོ་དང་། སྟན་རྒྱུད་ཉེར་མཁོ་ལྷ་ཆོགས། སྟན་གྱི་རོས་འཛིན་ལས་
འཕྲོས་པའི་དོགས་སེལ་བྱུང་། ཉམས་ཡིག་ལྷ་ཆོགས། བྱང་རག་ཉེར་མཁོ་ལྷ་
ཆོགས། གཞན་ཡང་སྟག་རྒྱུད་གི་བཅས་པལ་བདེའི་དོ་ཤལ་དང་། བྱུང་རྒྱུད་
སྟོད་འཛངས་ཀྱི་བཅས་ཚུལ་རོ་མཛར་སྟག་སྟེར། ཚ་དཀར་གྱི་བཅས་ཚུལ་སྟོང་
པོར་དྲིལ་བ་སན་བདེའི་སྤང་བ་སྟགས་བྱིན་གྱིས་བཞེད་བྱང་ལ་བཏབ་པ་དེ་
ནམས་ལེགས་བཤད་མཛད་ཏུ་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་གིས་སྟེན་སྟངས་ནས་བཟུང་རང་
ཅག་འཆོ་བྱེད་ཀུན་གྱི་སྟོང་ནོར་དམ་པར་བྱུང་།

རྟེན་སྐྱེའཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅའི་དབང་པོས་སྟེན་དགེ་དང་། རྟེན་
གསར་བཟླ་ཤིས་ལྷ་ཆོ་གཉིས་ལ་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་སྟེན་དང་དེ་འཕེལ་གས་
རིག་འཆད་ཉན་གྱི་བཤད་ཀྱི་འཕྲུགས་པར་མཛད་ནས་གསེར་རིག་བསྟན་པའི་
འཕྲིན་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱུང་།

དམ་པ་འདི་ལ་བརྒྱུད་འཛིན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཐམ་མི་ཆད་པ་མང་པོ་
བྱུང་། དེའི་ནང་ནས་ཐུགས་ཆེ་བའམ་ཞལ་སྟོབ་གཙོ་བོ་ས་སྟེན་ཁྱི་ཆེན་གོང་མ་
ཚུགས་སྤང་དང་། ཀྱང་རྒྱལ་ཡོན་ཉན་རྒྱ་མཚོ། འཕྲུ་མི་པམ་འཇམ་དབྱངས་
ནམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། རྟོ་གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རྒྱལ་བ་ཀུན་
སྟེན་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ། སི་ཏུ་སྟེན་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པ།
འཇམ་དབྱངས་སྟོ་སྟོས་གཉེར་དབང་པོ་སྟགས་ཡིན། སྟོར་ན་ཁོང་ནམ་པས་
གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བར་སྟེན་ཞུ་ནམ་དག་མཛད་པ་དང་
ཆབས་ཅིག་ཤད་ཀྱི་གསེར་རིག་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆེད་དང་། བྱང་པ་

མང་པོའི་ལུས་མེས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་གསལ་སྤྱོད་མེད་པོ་ན་
 མོང་མའི་རྣམ་ཐར་རི་ལྷ་བར་འཕྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལྟར་
 བའི་ཚུལ་ནི་ཞིབ་ཐུས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འཁོར་ལ། མཐར་ཐུ་མོ་ཏིལ་པོར་
 བརྟན་འགྲོའི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་གཞིལ་ནས་རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་མངའ་པ་རེ་ཞིག་
 མཐར་མོན་ཏེ་དགྲར་གྲངས་དོན་གསུམ་ལ་ཐེགས་པའི་རབ་ལྟར་བཅོ་མེ་པའི་ཚུ་
 འབྲུག་ཉེ་ཁྱེ་ལོ་༡༤༠༩ལོའི་པོད་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་ལེ་ཉིན་གཟུགས་ལྷའི་
 བཤོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་ལྷ་བཟུངས་སྟོ།

༡༡॥མན་ངག་གཅེས་བུས་སྒྲ་ཚོགས་ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་བསྒྲིགས་པ་འདོད་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དབང་
ཀྱལ་ནོར་བུའི་བྲིང་བ་བཞུགས་སོ།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙུང་པོ།

ཚུམ་པ་པོ་རྒྱུད་མདོར་བསྟུན།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་དབང་པོ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སྤྱོད་གསར་
 མཁྱེན་བཅེའམ་དེལ་མགོ་མཁྱེན་བཅེ་དང་། བརྒྱ་གསལ་མདོ་སྟགས་མྱིང་པ་
 ཞེས་མཚན་གྱི་ནམ་གངས་འགའ་མཆིས། དམ་པ་ཁོང་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་
 རྒྱགས་འབྲུག་ཉེ་ཟླ་ལོ་༡༤༩༠ལོའི་པོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་མདོ་ཁམས་ལྷེ་
 དགེ་གཉེན་ཁྲུང་དེལ་མགོའི་སྤྱོད་གྱི་དབྱར་དུ་ཁྲུང་ཆེན་བྲག་ཉེ་འདབས་སུ་ཡབ་
 རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཡུམ་བཙུན་རྣམས་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས།
 དགྲུང་ལོ་བཞི་ལྔ་ཙམ་ནས་ཡི་གེ་འཕྲི་སྟོག་ལ་སྦྱངས་པས་ཆོགས་མེད་དུ་མཁྱེན།
 དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐོག་ཨེ་མི་བར་པ་ཅེའི་མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་
 འཆི་མེད་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་བཟུང་། མཚན་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེའི་
 དབང་པོ་ཀྱན་དགའ་བཞུན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསལ།
 དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་སློན་མྱིང་མཁན་ཆེན་རིག་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་
 བསྟེན་པར་རྫོགས། སློན་མྱིང་བྱི་ཆེན་འབྱུར་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དགའ་དང་།
 ཞེ་ཆེན་མདུ་པ་རྩེ་ཉ་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། འཆོ་བྱེད་ཆེ་དབང་། ལྷེ་
 དགེའི་ཁྱེ་སྲན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་སྟགས་ལས་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མེན་གྱི་རིག་
 པའི་གནས་མཆོག་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུངས་སུ་གྲགས་ཆེ་བའི་སྟོན་
 གཞུང་པལ་ཆེར་བའི་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་མན་ངག་རིགས་རྣམས་ཞིབ་བྲིད་
 ཐོབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དུལ་ཚུ་བཙེ་བསྟེན་ལྟོན་པ་སྟོན་གས་
 རྒྱུང་བ་བཟང་ཁྱད་ཅན་མང་པོ་ཁྱབ་སྟེལ་གནང་ཉེ་ཟླ་འགྲོ་ཀྱན་ལ་ཕན་པ་དང་

[illegible]

དམ་པ་འདི་ལ་བརྒྱད་འཛིན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཟམ་མི་ཆད་པ་མང་པོ་
 ལྷན་། དེའི་ནང་ནས་གསལ་ཆེ་བའམ་ཁལ་སྒྲོབ་གཙོ་པོ་ས་སྒྲུའི་བྱི་ཆེན་གོང་མ་
 ཚུགས་སྤང་དང་། ཀོང་སྒྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། འབྲུ་མི་ཙམ་འཆམ་དབྱངས་
 རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། རོ་སྤྱབ་ཆེན་འཛིགས་མེད་བརྟན་པའི་ཉི་མ། རྒྱལ་པ་ཀམ་
 རྒྱལ་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཙོ་ལྷ་པ། སི་ཏུ་རྒྱ་སྤང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པ།
 འཆམ་དབྱངས་སྒོ་སྒྲུལ་གཏེར་དབང་པོ་སོགས་ཡིན། སྤྱིར་ན་ཁོང་རྣམ་པས་
 སྤྱབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་བརྟན་པའི་བྱ་བར་སྤྱིད་ཞུ་རྒྱལ་དག་མཛད་པ་དང་
 ཆད་པ་ཅིག་ བོད་ཀྱི་གསེར་རིག་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆེད་དང་། བད་པ་